

Postanowienie z dnia 19 marca 2009 r.

II PZ 1/09

Wartość przedmiotu zaskarżenia w skardze kasacyjnej nie może obejmować roszczeń zgłoszonych w pozwie, lecz niebędących przedmiotem rozstrzygnięcia sądu odwoławczego z tego względu, że strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa zaskarżenia wyroku sądu pierwszej instancji (art. 398² § 1 k.p.c. zdanie pierwsze w związku z art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Przewodniczący SSN Jerzy Kuźniar, Sędziowie SN: Herbert Szurgacz, Małgorzata Wrębiakowska-Marzec (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 19 marca 2009 r. sprawy z powództwa Renaty S. przeciwko S.P. Spółce z o.o. w W. o odszkodowanie, na skutek zażalenia powódki na postanowienie Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu z dnia 8 października 2008 r. [...]

o d d a l i ł zażalenie.

U z a s a d n i e

Postanowieniem z dnia 8 października 2008 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu, działając na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c., odrzucił skargę kasacyjną powódki Renaty S. od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 17 lipca 2008 r. z uwagi na wartość przedmiotu zaskarżenia niesięgającą progu określonego w art. 398² k.p.c.

Sąd Okręgowy wskazał, że powódka w pozwie domagała się uznania za bezskuteczne wypowiedzenia umowy o pracę, a w razie upływu okresu wypowiedzenia przywrócenia do pracy w S.P. Spółce z o.o. w W. na poprzednim stanowisku pracy. Ustalona w oparciu o art. 23¹ k.p.c. dla tak sformułowanego roszczenia wartość przedmiotu sporu wynosiła 30.540 zł. Sąd Rejonowy, w miejsce zgłoszonego żądania przywrócenia do pracy, zasądził na rzecz powódki odszkodowanie w kwocie 7.635 zł, a rozstrzygnięcie to nie zostało przez powódkę zaskarżone. Wyrokiem z dnia 17 lipca 2008 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu, po uwzględnieniu apelacji strony

pozwanej, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że powództwo oddalił. W zaistniałej sytuacji procesowej wartość przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną przestała wyznaczać suma wynagrodzenia za pracę za rok (art. 23¹ k.p.c.), a zaczęła wyznaczać zasądzona na rzecz powódki kwota odszkodowania (art. 19 k.p.c.), która nie jest wystarczająca do uznania skargi kasacyjnej za dopuszczalną.

W zażaleniu na powyższe postanowienie powódka zarzuciła naruszenie: 1) art. 23¹ k.p.c., „poprzez wadliwe jego niezastosowanie w sytuacji, w której powódka wystąpiła w pozwie z roszczeniem o przywrócenie do pracy, tj. roszczeniem majątkowym niepieniężnym, a cytowany przepis reguluje sposób oznaczenia wartości przedmiotu sporu w sprawach o roszczenia pracowników dotyczące nawiązania, istnienia lub rozwiązania stosunku pracy, tzn. ma właśnie zastosowanie tylko do roszczeń majątkowych niepieniężnych, a zmiana powództwa w toku procesu nie zmieniła sposobu ustalania wartości przedmiotu sporu”; 2) art. 19 § 1 k.p.c. w związku z art. 398² § 1 k.p.c., przez wadliwe ich zastosowanie w sytuacji, w której wartość przedmiotu zaskarżenia przekracza kwotowy próg dopuszczalności skargi kasacyjnej w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu zażalenia podniesiono, że stosownie do art. 26 w związku z art. 25 w związku z art. 19 § 2 k.p.c., poza przypadkami określonymi w tych przepisach, wartość przedmiotu sporu oznaczona w pozwie nie podlega badaniu i ustaleniu w innej kwocie niż oznaczona w pozwie. W rezultacie wartość przedmiotu sporu przed Sądem drugiej instancji przekształciła się automatycznie w wartość przedmiotu zaskarżenia w wysokości odpowiadającej wskazanej przez powódkę kwocie, która przekracza próg dopuszczalności skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zawiera usprawiedliwionych zarzutów. Stosownie do art. 398¹ § 1 k.p.c., od wydanego przez sąd drugiej instancji prawomocnego wyroku lub postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu albo umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie strona, Prokurator Generalny lub Rzecznik Praw Obywatelskich może wnieść skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. W myśl art. 398² § 1 zdanie pierwsze k.p.c., skarga ka-

sacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych, w sprawach gospodarczych - niższa niż siedemdziesiąt pięć tysięcy złotych, a w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych - niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Z kolei stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod rozwagę nieważność postępowania.

Analiza wymienionych wyżej przepisów wskazuje, że wartość przedmiotu zaskarżenia w skardze kasacyjnej nie zawsze jest tożsama z wartością przedmiotu sporu, czyli kwotą właściwą dla chwili wniesienia pozwu, ale wyznaczona jest przez objęty granicami zaskarżenia przedmiot rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji. Wartość przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną nie może więc przekraczać wartości żądania, co do którego powództwo zostało oddalone prawomocnym wyrokiem sądu odwoławczego (por. między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2002 r., I PZ 101/02, LEX nr 74714). Inaczej rzecz ujmując, wartość przedmiotu zaskarżenia, którego dotyczy skarga kasacyjna, może obejmować tylko roszczenia będące przedmiotem sporu w postępowaniu odwoławczym, które stronie wnoszącej skargę zostały oddalone przez sąd drugiej instancji i których z tego względu dochodzi w postępowaniu kasacyjnym. Skarga kasacyjna nie może natomiast obejmować roszczeń co prawda zgłoszonych w pozwie, jednakże niebędących przedmiotem rozstrzygnięcia sądu odwoławczego z tego względu, że strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa zaskarżenia wyroku sądu pierwszej instancji.

Rację ma skarżąca o ile wywodzi, że art. 23¹ w związku z art. 19 § 2 k.p.c. w zakresie, w jakim reguluje sposób oznaczenia wartości przedmiotu sporu w sprawach o roszczenia pracowników wymienione w tym przepisie, ma zastosowanie do roszczeń majątkowych niepieniężnych (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2001 r., III ZP 28/01, OSNAPiUS 2002 nr 15, poz. 350). Taką też wartość miał przedmiot sporu określony żądaniem zgłoszonym w pozwie. Jednakże skarżąca pomija okoliczność, że - z uwagi na niezaskarżenie przez nią rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji - przedmiotem rozpoznania przez Sąd odwoławczy nie było żądanie określone w art. 23¹ k.p.c., ale wyłącznie zasądzone na rzecz powódki przez Sąd Rejonowy, w miejsce przywrócenia do pracy, odszkodowanie w kwocie 7.635 zł. Jest ono niewątpliwie roszczeniem majątkowym pieniężnym, dla którego sposób oznaczenia wartości przedmiotu sporu podlegającego rozpoznaniu na danym etapie po-

stępowania określa art. 19 § 1 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2003 r., I PK 263/02, Monitor Prawa Pracy-wkładka 2004 nr 1, poz. 10). Taki był przedmiot rozpoznania i rozstrzygnięcia Sądu drugiej instancji (oddalenie roszczenia powódki w zakresie odszkodowania) i z niego wynika wartość zaskarżenia w skardze kasacyjnej. W postępowaniu kasacyjnym przedmiotem zaskarżenia może być tylko to, co do czego wyrokował sąd drugiej instancji. Roszczenie skarżącej o przywrócenie do pracy nie było objęte rozpoznaniem w postępowaniu odwoławczym z uwagi na niezaskarżenie przez nią w tym zakresie wyroku Sądu pierwszej instancji.

Z powyższych względów zażalenie podlega oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.

=====